

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΓΡΟ-ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**Π. Δήμας*, Ι. Καστέλλη, Α. Τσακανίκας**

Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, Σχολή Χημικών Μηχανικών, ΕΜΠ, Αθήνα, Ελλάδα
(*petrdimas@chemeng.ntua.gr)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αλυσίδα αξίας είναι το σύνολο των δραστηριοτήτων που εμπλέκονται στην παραγωγή ενός προϊόντος (ή ομάδας προϊόντων) από το αρχικό στάδιο προμήθειας της εισροής, διαμέσου των ποικίλων σταδίων επεξεργασίας έως την τελική φάση διάθεσης στην αγορά^[1,2]. Στην πορεία από το ένα στάδιο στο άλλο εμπλέκονται διάφορες οντότητες (επιχειρήσεις, δημόσιοι οργανισμοί, άτομα κλπ.). Επίσης, διάφοροι παράγοντες (θεσμικοί, νόμοι, κανονισμοί, προδιαγραφές κλπ.) που αποτελούν το περιβάλλον της αλυσίδας αξίας, επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά και τις επιδόσεις της^[3].

Στην ερευνητική αυτή εργασία γίνεται αποτύπωση της αλυσίδας αξίας αγρο-διατροφής στην Ελλάδα, παρουσιάζοντας όλους τους φορείς που εμπλέκονται και το περιβάλλον που την αφορά. Η αλυσίδα αγρο-διατροφής περιλαμβάνει δραστηριότητες που αφορούν στον αγροτικό, στο μεταποιητικό αλλά και στον τομέα των υπηρεσιών, ξεκινώντας από την προμήθεια πρώτων υλών και συνεχίζοντας με την επεξεργασία, διανομή και ανακύκλωση^[4]. Στη μετάβαση από το ένα στάδιο της αλυσίδας στο άλλο, πραγματοποιούνται συναλλαγές μεταξύ πολλών φορέων και προστίθεται νέα αξία. Μια τέτοια προσέγγιση της οικονομικής δραστηριότητας δίνει έμφαση στις διασυνδέσεις και συνέργιες των εμπλεκόμενων φορέων (νοικοκυριά, επιχειρήσεις, οργανισμοί) αλλά και στην αλληλεπίδραση της επιχειρηματικής δραστηριότητας με τη διαμορφούμενη πολιτική^[4].

Στην εργασία καταγράφονται ποιοτικά (τύπος, χαρακτηριστικά, διασυνδέσεις φορέων κλπ.) και ποσοτικά (μέγεθος, αξία παραγωγής, απασχόληση, πωλήσεις, εξαγωγές κλπ.) στοιχεία της αλυσίδας αξίας. Επίσης, αναλύεται η αλυσίδα αξίας σε όρους επιδόσεων και ανταγωνιστικότητας. Στο πλαίσιο της εργασίας διερευνώνται τα ακόλουθα ερωτήματα:

- 1) Ποιες δραστηριότητες συνεισφέρουν στην παραγωγή του τελικού προϊόντος (ή κατηγορίας προϊόντων);
- 2) Ποιος είναι ο όγκος παραγωγής, οι εμπλεκόμενοι φορείς, οι απασχολούμενοι, ανά στάδιο διαδικασίας;
- 3) Πώς προστίθεται αξία σε κάθε στάδιο παραγωγής;
- 4) Τι είδους σχέσεις και διασυνδέσεις διαμορφώνονται μεταξύ των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα αξίας (π.χ. πού συγκεντρώνεται μονοπωλιακή ή διαπραγματευτική δύναμη);

Η εμπειρική ανάλυση της μελέτης βασίζεται σε δεδομένα κατανομής προστιθέμενης αξίας σε κλαδικό επίπεδο από την βάση δεδομένων World Input-Output Database, τα οποία οδηγούν στην χαρτογράφηση των εμπλεκόμενων κλάδων (εγχώριων και ευρωπαϊκών) που συγκροτούν το δίκτυο της αλυσίδας αξίας του τομέα αγρο-διατροφής^[5].

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Gereffi, G., Humphrey, J., Kaplinsky, R., & Sturgeon*, T. J. (2001). Introduction: Globalisation, Value Chains and Development. *IDS Bulletin*, 32(3), 1–8. <https://doi.org/10.1111/j.1759-5436.2001.mp32003001.x>
- [2] Gereffi, G., & Fernandez-Stark, K. (2016). *Global value chain analysis: a primer (2nd edition)*.
- [3] Lund, Susan; Manyika; James; Woetzel, Jonathan; Bughin, Jacques; Krishnan, Mekala; Muir, M. (2019). Globalization in transition: The future of trade and global value chains. *McKinsey*, (January). Retrieved from <https://www.mckinsey.com/featured-insights/innovation-and-growth/globalization-in-transition-the-future-of-trade-and-value-chains?cid=other-eml-alt-mgi-mck&hlkid=d6f1b63861ff45d783658110f119994d&hctky=9632520&hdpid=11718fdd-46ef-47ea-ad03-47d23200353e>
- [4] UNIDO. (2009). Agro-Value Chain Analysis and Development: The UNIDO Approach. *Technical Report Prepared by the Agri-Business Development Branch of UNIDO.*, 83. <https://doi.org/10.1016>
- [5] Timmer, M. P., Erumban, A. A., Los, B., Stehrer, R., & de Vries, G. J. (2014). Slicing Up Global Value Chains. *Journal of Economic Perspectives*, 28(2), 99–118. <https://doi.org/10.1257/jep.28.2.99>